

taan sen kunnan, kauntin ja valtion kanssa missä se sijaitsee, vaan vieläpä koko mailmankin kanssa. Kaikessa eri vaiheissaan yhdistyy koti yhteiskuntarakenteeseen ja siksi kaikkein yhteiskunnallisten asioiden käsitteeseen ja ratkaisuun on naisen yhtä välttämättömästi otettava osaa kuin kotiaskareittensa toimittamiseen. Mutta nainen ei voi saada täydellisesti kaikkia niitä oikeuksia mitkä hänelle, mailman kansantajalle, ihmiskunnan äidille oikeuden mukaan kuuluisi niin kauan kuin yksityisomistusoikeuteen perustuva yhteiskuntajärjestelmä on vallassa. Vasta silloin kun työläisten järjestynyt joukkovoima on kasvanut niin voimakkaaksi ja valtavaksi, että se voipi kukistaa yksityisomistusoikeudelle perustuvan yhteiskuntajärjestelmän ja luoda tilalle koko kansan yhteisomistusoikeudelle perustuvan yhteiskuntajärjestelmän — vasti silloin nainen saavuttaa kaikki ne oikeudet mitkä edellyttävät hänelle mahdollisuuden täyttää velvollisuutensa kodin haltijattarena sekä lasten kasvattajana.

Siispä naiset, ravistakaa vihdoinkin itsestänne se välinpitämättömyys millä te olette suhtautuneet omaan vapauttamistaisteluunne ja yhtykää sosialistipuolueeseen, sillä ettehan te tahdo toimetonna syrjässä seistä silloin kun vallassaoleva luokka yhä vain lujittaa orjuuskahleittenne painoa. Teidän velvollisuutenne on ottaa paikkanne luokkataistelijana siinä armeijassa joka taistelee teidän ja kaikkien sorrettujen ja orjuutettujen vapauden ja oikeuksien puolesta. Silloin kun te olette jäsenenä sosialistipuolueessa ja kaiken kuntone ja tärkeä mukana työskentelette sosialismin hyväksi, niin silloin te hellittätte omia orjuuskahleittenne ja olette osaltanne joutumassa sosialismin voiton saavuttamista. Se on sosialismin voitto, joka kohottaa vusituhansia sorrettun naisenkin täydelliseen vapautteen ja ihmisarvoon.

Dr. Josephine Bakerin lausunnon mukaan noin viides osa New Yorkin koululapsista näkee nälkää. Dr. Thomas Wood arvelee Yhdysvalloissa olevan keskimäärin 15 tai 20 prosenttia nälkäisiä koululapsia. Osa noista lapsista on nälkäisiä siksi, että he ovat heikkoja ja sairaita ja siis kykenemättömiä ravintoa sulattamaan, sanotaan raportissa myös ikäänkuin lievitykseksi surkealle asiantilalle. Mutta mistä pienten lapsikaisten kroonillinen sairauskaan johtuu muusta ellei huolellisen hoidon puutteesta ja siis myöskin köyhyydestä.

Nuo laskelmat käsittävät vain yli 6-vuotiaat koululapset ja siis ovat kovin vajavat — kuten lapsitoimistonkin raportissa arvelaan. Tuo luku olisi varmasti kaksi, jopa kolmikertainen jos kaikkien kuusi vuotta nuorempi en suhteen otettaisiin tilasto. Nälkäisten lasten todellinen luku Yhdysvalloissa siis olisi 12 tai 18 miljoonaa vuonna 1919. Toistakymmentä miljoonaa nälkäistä lasta maassa, joka rikkautensa mahdollilla hallitsee koko maailmaa! Kuten lapsitoimistonkin numerot osoittavat, ovat maamme suuret rikkaudet koottu ei ainoastaan rikkautta luovien työläisten työstä, vaan myöskin heidän pienokaisensa leivästä. Amerikan kullin kilinästä kuuluu puutteen ja näiden riuduttamien lapsikaisten haikea valitus. Mutta kuuleeko

TOVERITTAREN JA TOVERIN

ryntäys on juuri alkanut. Oletko sinä mukana tässä ryntäyksessä? Jollet vielä ole alkanut toimimaan, niin tee se heti. Toveritar ja Toveri—nyt juuri tällä hetkellä—tarvitsevat meidän jokaisen mukana oloa. Me jokainen voimme tehdä osamme lehtiemme levitystyössä. Älkäämme jättäkö uusien tilausten ja tilaustemme uusimista enää huomiseen, vaan toimittakaa se jo tänään. Jokaisella on tuttavilla, joille ei vielä lehtiämme mene, huolehtikaa nyt siitä, että heiltä tulee myös tilaus otetuksi.

Jollette tapaa asiamiehiämme, niin lähettäkää tilaukset osoitteella: Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

Muistakaamme, että yksimielinen yhteistyö tuottaa tyydyttävät tulokset. —Levitysosasto.

KIRJE SUOMESTA

Tampere, Suomi,
Kesäk. 29 p. 1919.

(Seuraava on otteita kirjeestä, jonka eräs toveri on saanut sis-koltaan Tampereelta.)

Elämä on täällä hyvin surkeata. Monet perheenäidit ovat tulleet melisairaiksi ajatellessaan kaikkea tätä ja kun heiltä on perheen hoitajat ammuttu. Ei mitenkään voi kuvata tätä aikaa kun valkonen terrori on ollut voimassa, eikä niitä hirmuisia ihmisten rääkkäyksiä mitkä he ovat harjottaneet. On mitkä kauheinta ajatella tapahtumia täällä Tampereella, joita joutui näkemään silloin kun valkoset verihurtat tämän vallottivat. Kadut olivat täynnä ruumiita niin ettei ollut jalansijaan, kaikkialla oli ihmisten ja hevosten ruumiita. Mustanlahden seutu oli kuin halokopioja täynnä kasaan ladottuja ihmisten ruumiita, joista toiset oli revitty mitkä raaimmalla tavalla. Se oli niin hirmuista! Elimme aivan kauhun vallassa, ei työläinen uskaltanut edes hengittää vapaasti, ei edes työmalakaan. Mutta nyt on jo vähän vapaampaa, uskaltaa sitä työläinenkin jo vähän ajatella vapaamiin. Ehkä se tulee vielä aika,

kapitalistinen yhteiskunta tuon avuttomien katkeran itkun? Eih Korkeintaan se antaa pienen ohmun jonkun takaportin käsittävän pikku reformin muodossa, noille nälkäisille pienokaisille.

Kuihtukoot nälässä miljoonat lapset, kuivukoot nousevat sukupolvet vaivaisiksi kääpiöksi kunhan vain kapitalistiluokan kullanhimo tulee tyydytetyksi.

Kapitalistisen järjestelmän ihmissyyttä

Liittolaisten rauhanehtojen yhteen oikälään sisältyy määräys, että Saksan tulee luovuttaa 140, 000 lypsylehmiä liittolaismaille. — Saksassa on tuhansia pieniä lapsia, jotka eivät ole koko elämänsä aikana edes maistaneet maitoa syystä että Saksan nautakarjaa teurastettiin armeijan ravinnoksi liittolaisten saannon aikana. Kolmekymmentä prosenttia aviollisten ja 50 prosenttia aviottomien naisten lapsista kuolee nykyään ennen tai heti jälkeen syntymänsä. — Että armeija olisi hyvin ruokittu ja lihava, täytyi siviiliväen Saksassa tyytyä saannon ja koko sodan ajan pieniin ruoka-annoksiin ja viheliäisiin ravinnon vastikkeisiin. Saksan tulevan armeijan synnyttäjätkin siis saivat nähdä nälkää ja edelläolevat numerot osoittavat seurauksia siitä.

jolloin kiduttajamme saavat palkkansa, saavat kärsiä kuten mekin.

Kyllä tämä valkonen terrori antoi työläisille sellaisen kauhun, ettei sitä saa ikinä mielestään pois. Kerrankin kuletettiin 50 miestä santakuopan reunalle ja siinä laskettiin kuularuiskulla läpi.

Kysyit kirjeessäsi otinko minä osaa kapinaan. Aijoin mennä, mutta toverit kielsivät minua enää niin myöhään menemästä kun nähtiin, että johtomiehet myivät sakkinsa ja johtivat valian väärin ja kaikki meni päinmäntä.

Nälkä on tehnyt surkeaa jälkeä jokaiseen. Minäkään en nähnyt leipäpalaakaan moneen viikkoon, jonkunlaista pellavasiemenleipää annettiin, jossa ei ollut edes ruista joukossa; silakkaa söin ja jotakin ruisvettä join kahvina. Monta kertaa olin aivan uupua kun piti koettaa tehdä työtä. — Sellaista on työläisen kohtalo ollut täällä. Jokainen työläinen ajattelee kosta kiduttajille.

WEST CONCORD, N. H.

Toveritar joka kotiin! — No, miksi? kysyy moni. Pitäisihän tuon jo jokaisen nykyajan naisen tietämän sanomattakin, jos vaan vähänkin seuraa asioiden kulkua, sillä kun kerran Toveritar on naisten lehti, eikä silloin jokainen tunne suureksi velvollisuudekseen myös tilata se itselleen, kun kuitenkin tekee mieli sitä lukea niin että pitää aina kyläreisillä vilkaista toisten tilaamia lehtiä, se voidaan sanoa varkain lukemiseksi. Ja se on totta, että se varastaa, joka ei tilaa itse lehteä, ja vaikkapa se vaan onkin tietojen varastamista, niin "syntiä" sekin on ja mitäs raamattu siitä sanoo? — Suuremmoiseksi ja mielenkiintoiseksi alkaa käydä osastomme toiminta, sillä juhla juhlien perään on ollut pitkin kesää ja tulee vieläkin olemaan.

Pian tulee näyttämölle hauskuutta täynnä oleva näytöskappale: "Suorin tie paras". Jaa-a mutta niin taitaa ollakin, ja taas suurella joukolla katsomaan ja nauramaan. — A. K.

H. T. — Kirjeenne myöhästyi viime Toverittaresta, joten konserttipuhvinne täytyi jättää pois, koska se olisi ehtinyt siellä luettavaksi vasta jälkeen konsertin. — Toimitus.

HOQUIAM, WASH.

Ompeluseuralla oli myyjäiset 2 p. heinäkuuta, jotka onnistuivat hyvin. Tulos myyjäisistä oli vähän yli 170 dollaria. Josta kiitos avun antajille.

Ompeluseuran kokouksessa 10 p. valittiin virkailijat seuraavalle vuosipuoliskolle. Emäntänä toimii Tyyne Ottelin, rahastonhoita-

jana Mrs. Koski, rahastonkirjuriina Lyyli Jussila, pöytäkirjuriina (entinen) Ida Wartio. Toverittaren kirjeenvaihtajan paikka jäi avoimeksi, vaan ensi kokouksessa toivottavasti sekin paikka täytetään. Viimeinen kokous oli 24 p. ja päätettiin ottaa kuukauden kesäloma, koska kaikki haluavat pitää kesällä hyvää aikaa. Loman jälkeen aletaan taas entistä innokkaammin tekemään käsitöitä. Ompeluseuran ensimmäinen kokous on 28 p. elok. ja silloin naiset kaikin kokoukseen keskustelemaan asioista.

Tilitys ompeluseuran viime v. puoliskolta: Yleistulot \$388.36; menot \$328.52; annettu osastolle \$165.00. Pohjarahaa annettu uusille virkailijoille \$59.84. Tämän annan tietää niille, jotka eivät olleet viime kokouksessa.

Huvittelemaan on lähtenyt Mrs. Koski ja tyttänsä Meimi, vanhempiensa tykö Seasideen, Ore. ja Mrs. Wartio ja tytär Irma Woodlandiin, Wash. Hauskaa kesää kaikille toivoo Jussin akka.

WAUKEGAN, ILL.

Ompeluseuran viime kokouksessa valittiin toimintavirkailijat puoleksi vuodeksi. Valituksi tulivat seuraavat henkilöitä. Puheenjohtajaksi Minna Tuuri, pöytäkirjuriksi Fanni Wirianen, uutistenkirjottajaksi Mary Huttunen Työmieheen ja Toverittaren Fanni Wirianen. Toverittaren asiamieheksi valittiin Thilda Haimi. Käsitöiden johtajiksi tulivat Mrs. Hykkyri ja Mary Borman. Toivomme heille jatkuvaa innostusta.

Ompeluseura toimeenpanee suuren kenttäjuhlan elokuun 17 päivä, sekä iltaman samana päivänä. Kentällä aletaan ohjelmaa klo 2 päivällä. Tilaisuuteen on hankittu soittoa ja muutakin ohjelmaa. Siellä tulee myös arvotavaksi se kaunis tuuki-setti, johon kuuluu 3 tuukia ja ovat ne käsin tehtyä työtä. Parhailaan myydään siihen numeroita. Iltamassa myös suoritetaan runsaasti vaihtelevaa ohjelmaa, m. m. yksinäytöksinen hauska huvinäytelmä "Naisen juoni" y. m. Tulkaapas katsomaan ja osaaotamaan juhlaan.

Olettekos vielä sitä kuulleet, että ompeluseura aikoo lähteä vierailuretkelle? On jo päätettykin että mennään tervehtimään Kenoshan tovereita elokuun 23 päivänä. Silloin jätetään ompelemiset ja vietetään Kenoshassa toverillinen vierailu-ilta. Komitea on jo valittu alkuvuodesta ja parhaansa he tietysti koettavat saadakseen iltaman onnistumaan. Siksi toivomme, että Kenoshalaiset ja myös Racinesta tulisivat runsaslukuisina haalille ottamaan vastaan Eevantytteriä. Naisille täällä sanon, että tietysti muistatte tulla sakkii kun lähdetään ja tuokaa ukot mukana. Tästä ilmoitetaan tarkemmin Työmieheissä. — F. W.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA
LÄÄKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 miesten ja naisten tulin sell. tetrin. Kun myöskin työväenliiton luottolaisten kotilääkekirja. Mitä jokainen voi itse valita sojivna lääkkeen tautilleen, samaten myöskin lääkkeiden hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan toiminnallisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämä kirja saattaa vapautti ja pitävät sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvittane, vuorokausi-kunbuuki-lääkkeitä ja hupbuuki-tohtoreita.

—Lignellin Aptekki on suuria—
—Suom. Aptekkililike Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.